ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

В. П. Синчак,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів
Хмельницького університету управління та права

УДК 336.221.4 (477)

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Визначено спрощену систему оподаткування як дієву складову у сфері підтримки розвитку малого підприємництва. Запропоновано новий підхід до встановлення обсягу нормативного доходу для платників єдиного податку. Це сприятиме логічності в установленні критеріїв для всіх груп платників єдиного податку та послідовності податкового законодавства.

Ключові слова: спрощена система оподаткування, державна політика у сфері підтримки розвитку малого підприємництва, єдиний податок, групи платників єдиного податку, критерії платника єдиного податку, максимальний нормативний дохід.

www.univer.km.ua Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534.

В умовах реформування спрощеної системи оподаткування як одного з напрямів державної політики у сфері підтримки розвитку малого підприємництва особливої гостроти набувають питання узгодженості критеріїв для платників єдиного податку, які не стримували б застосування однієї з підсистем загальнодержавної системи оподаткування, а гармонійно поєднувалися та сприяли її використанню у відносинах юридичних осіб — суб'єктів господарювання і приватних підприємців з бюджетами, що створювало б умови для розширення дрібного бізнесу в нашій державі. Однак неузгодженість величин нормативних показників, установлених у Податковому кодексі України та інших законах, що загалом визначають механізми прямої та непрямої допомоги цьому сегменту національної економіки, унеможливлює досягнення зазначеної мети у достатній мірі. До того ж, з поділом платників єдиного податку на групи спостерігаються різні підходи до встановлення критеріїв у самих групах з наданням переваг за окремими з них, в одному випадку — фізичним особам-підприємцям, а в іншому — спостерігається обмеження для юридичних осіб — господарюючих суб'єктів у застосуванні спрощеної системи оподаткування.

Саме тому питання оцінки спрощеної системи оподаткування в комплексі з установленими в ній критеріями для платників єдиного податку та визначенням їх впливу на застосування цієї складової в державній підтримці розвитку малого підприємництва належать до найактуальніших і потребують дослідження.

© Синчак В. П., 2012

Окремі аспекти спрощеної системи оподаткування досліджувались у працях Ю. Горбатенко [1], О. Ларцевої [2], В. Орлової [3], О. Сорокіної [4], С. Юшко [5] та інших авторів. Долучався до цієї проблеми й автор цієї статті [6; 7].

Однак неоднозначність оцінок спрощеної системи оподаткування та відсутність підходів до встановлення критеріїв для платників єдиного податку зумовлюють доцільність поглиблення досліджень у цій сфері.

В умовах недостатності фінансових ресурсів державного та місцевих бюджетів для сприяння розвитку малого підприємництва важливу роль відіграє непряма державна підтримка, опосередкована спрощеною системою оподаткування. Її початковий етап становлення припадає на другу половину 90–х років минулого століття з набранням чинності Указу Президента України від 3 липня 1998 р. № 727/98 [8], який згодом був доповнений додатковими положеннями, передбаченими Указом Президента України від 28 червня 1999 р. № 746/99 [9]. По суті, ці два укази стали одними з перших нормативно-правових актів, що дали подальший поштовх для удосконалення механізмів державної підтримки малого бізнесу з використанням податкових інструментів, хоча подальший розвиток подій показав, що у цьому питанні є багато неоднозначностей, які протилежні за своїм змістом і не завжди відповідають реаліям часу, оскільки, з одного боку, спрямовуються на посилення стимулюючої функції в такому процесі, а з іншого — на намагання применшити її роль з одночасним наданням переваг бюджету, до того ж, тимчасових. Ідеться про обговорення та прийняття (середина–кінець 2010 р.) Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 р. № 2755 [10] (ПК України), із набранням чинності якого передбачалось обмежити застосування спрощеної системи, що лише призвело до суспільного невдоволення та вплинуло на податкові надходження до бюджетів, зокрема, від юридичних осіб (платників єдиного податку) напередодні введення цього документа.

Безумовно, такий підхід до розв'язання проблеми бюджетних доходів зрозуміти можна. Однак потрібно визнати, що він недалекоглядний і малоперспективний, особливо коли ідеться про розвиток як закономірний процес кількісно-якісних змін у малому підприємництві, до того ж, відносно новий сегмент національної економіки, який на початку свого становлення потребує державної підтримки найбільше. З цієї точки зору, державну політику підтримки розвитку малого підприємництва пропонується розглядати як комплекс управлінських рішень і заходів, що прийняті та здійснюються уповноваженими органами за сформованими напрямами у формі правового, економічного та організаційного сприяння з урахуванням інтересів держави та суб'єктів малого підприємництва. Причому серед усіх її складових спрощена система оподаткування є достатньо практичним і найбільш застосовуваним механізмом у процесах регулювання, а відтак серед основних напрямів державної політики у цій сфері вона цілком логічно поставлена на одне з перших місць (рис. 1).

Тож, зважаючи на вагомість вищенаведеного, тривалу дискусію уряду з представниками дрібного бізнесу, а також подальший законотворчий процес (завдяки якому з набуттям чинності Закону № 4014–VI [11] з 1 січня 2012 року у ПК України введено окрему главу 1 до розділу XIV з назвою "Спрощена система оподаткування"), можна стверджувати, що в Україні вдалось сформувати достатню нормативно-правову базу для податкового регулювання фінансової діяльності та підтримки розвитку малого підприємництва. Серед важливих її напрямків — зменшення загальної кількості податків і зборів, які зобов'язані сплачувати суб'єкти спрощеної системи оподаткування. І хоча, порівняно із вказаним указами, їх зменшено до 6 з 13 і 16 відповідно, проте слід враховувати, що в останніх з них знаходились і ті платежі, які вже не сплачувались в умовах дії нормативно-правових актів до набрання чинності ПК України, адже перед цим уже відбулось загальне скорочення податків і зборів, уведених до податкової системи держави у різні періоди її функціонування.

Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534. www.univer.km.ua

Рис. 1. Складові державної підтримки розвитку малого підприємництва

Примітка: розроблено за даними [12].

Загалом, у механізмі державної підтримки в нових умовах функціонування спрощеної системи оподаткування використано випробуваний підхід, який важливий не лише з позиції зменшення податкового тягаря, спрощення обліку та звітності, але й з психологічної точки зору, що у більшій мірі домінує при прийнятті рішення суб'єктом податку, адже на перше місце у цьому питанні виходить практичний аспект, який і має вирішальне значення для функціонуючої особи у прийнятті рішення щодо переходу на сплату єдиного податку чи його обрання новоутвореною особою для розрахунків з бюджетами у перспективі.

Однак зменшення кількості податків не завжди приводить до такого ж зниження податкового навантаження. Більше того, зі світового досвіду та вітчизняної практики відомо, що навіть один податок за певних обставин здатний завдати більше утиску для платників, ніж їх множинність. У значній мірі це залежить від податкової політики (системи державних заходів у царині податків і оподаткування) та тих завдань, які повинні нею розв'язуватись, а також податкового адміністрування (як контролювання за дотриманням правильності справляння податків, зборів і податкового законодавства суб'єктами податкового процесу).

Важливий вплив на податкову поведінку суб'єкта матиме і сукупність інших чинників, що загалом формуватимуть уяву про величину утиску та податковий тягар. Відтак, останній з них матиме вирішальне значення та спонукатиме платника податку до ухвалення ним рішення щодо сприйняття чи відмови від застосування спрощеної системи оподаткування у відносинах із бюджетами.

www.univer.km.ua Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534.

Звідси очевидно, що на першому етапі державної підтримки малого підприємництва через податкові механізми повинна бути сформована визначальна умова, яка сприймалася б платниками податків беззаперечно та мала практичне для них значення. Вважаємо, що загальне скорочення кількості податків і зборів, як обґрунтовано вище, якраз і є тією найпершою передумовою у формуванні податкової культури суб'єктів спрощеної системи оподаткування та сприйняття ними філософії урядової допомоги в розвитку малого бізнесу на початковій стадії цього процесу.

Наступним важливим кроком на шляху державної підтримки розвитку малого підприємництва із застосуванням спрощеної системи оподаткування є розробка гнучкого підходу до визначення кола її суб'єктів, а отже, тих осіб, які потребують допомоги та мають обов'язок сплачувати єдиний податок.

Зауважимо, що саме гнучкості, притаманної чинному Кодексу у встановленні кола платників, якраз і бракувало попереднім нормативно-правовим актам, відповідно до яких цих суб'єктів було розділено на дві основні групи: фізичні і юридичні особи. Тому очевидною перевагою унормованої ПК України спрощеної системи оподаткування є те, що із введенням Закону № 4014–VI та Закону № 5083–VI [13] не лише більш гнучкіше визначено платників єдиного податку з виокремленням їх спочатку в чотири, а згодом у шість груп відповідно з набранням чинності названих законів, але й збільшено обсяг нормативного доходу до 20 млн. грн. платникам єдиного податку п'ятої та шостої груп (табл. 1).

Таблиця 1

Основні ознаки та критерії визначення платників єдиного податку (ЄП)

Групи	Платники	Критерії		Відношення до видів діяльностей, установлених для платників ЄП
		За кількістю (обліковою чисельністю) найманих працівників (осіб)	За обсягом доходу (тис. грн.)	
1	Фізичні особи (підприємці)	Не використовують	Не перевищує 150	Достатньо обмежені
2	Фізичні особи (підприємці)	Не перевищує 10 або не використовують	Не перевищує 1000	Частково обмежені
3	Фізичні особи (підприємці)	Не перевищує 20 або не використовують	Не перевищує 3000	Обмеження відсутні
4	Юридичні особи — СГ будь-якої організаційно-правової форми	Не перевищує 50	Не перевищує 5000	Обмеження відсутні
5	Фізичні особи (підприємці)	Не перевищує 20 або не використовують	Не перевищує 20000	Обмеження відсутні
6	Юридичні особи — СГ будь-якої організаційно-правової форми	Не перевищує 50	Не перевищує 20000	Обмеження відсутні

Примітка: узагальнено за даними [10].

Слід зазначити, що загалом ідея поділу платників на групи за такими ознаками бере свій початок ще з часів царської Росії, в якій з уведенням наприкінці XVIII ст. промислового податку всіх купців було розділено на гільдії (гільдійський збір — форма промислового податку) залежно від обсягу оголошеного капіталу, з якого обчислювався встановлений відсоток збору [14, с. 248]. Характерною відмінністю між системою такого поділу було те, що у той час обсяг капіталу встановлювався не

Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534. www.univer.km.ua

нормативно, як це властиво для платників чинного єдиного податку, а декларувався самим купцем, що дозволяло визначити спочатку величину прибутку та оподаткувати його за податковою ставкою відповідної групи.

Останнє, на нашу думку, є недостатньо принциповим, оскільки, в попередньому випадку платник також міг сам визначити, в яку групу він перейде з наступного звітного періоду ще до подання звітності. На відміну від наведеного, за чинного порядку для підприємця вже передбачена група, яку він обрав при переході на сплату єдиного податку та повинен лише дотриматись умов, властивих для неї, або ж вибрати в наступному податковому періоді іншу з них.

Зазначене питання особливо актуалізується, якщо до уваги взяти першу групу платників єдиного податку, для якої ПК України установлено обсяг нормативного доходу 150 тис. грн. без права найму робочої сили, адже, по-перше, її представник не завжди здатний здійснювати затверджений для нього вид діяльності самостійно, і, по-друге, вважаємо, що наведений граничний обсяг у 150 тис. грн. є недостатньо коректним за своєю величиною, оскільки в обох випадках це може мотивувати до приховування як найнятих осіб, так і самого доходу. Причому останній за обсягом не поступається величині, що встановлювалася для підприємців, які торгували на ринках з обранням фіксованого патенту на умовах загальнодержавної системи оподаткування до набуття чинності ПК України. Вже тоді було очевидно, що вона є недостатньою та потребую коригування у бік її збільшення.

Звісно, усунути наведену неоднозначність можливо шляхом переходу в другу групу платників. Проте державна підтримка розвитку малого підприємництва повинна стосуватись усіх груп без виключення, у тому числі і першої. Безумовно, можна погодитись і з ініціаторами такого заходу, які з метою розвитку вітчизняного виробництва, за допомогою спрощеної системи оподаткування намагались зменшити обсяги неякісного іноземного товару на внутрішніх ринках і передбачили незначну величину доходу для підприємців цієї групи, які за ПК України мають право здійснювати лише роздрібний продаж товарів з торгових місць чи надавати послуги населенню. Поряд із цим і з певним застереженням доцільно наголосити, що у такий спосіб обсяги задекларованих доходів, безсумнівно, можливо привести у відповідність з податковим законодавством, але не партії товару, який продаватиметься й надалі на тих же самих базарах, але вже приховано.

Відтак для державної підтримки суб'єктів малого підприємництва розв'язання нагальної проблеми виробництва конкурентоспроможної продукції та для витіснення з внутрішніх ринків неякісних товарів важливо задіяти й інші механізми, оскільки лише однією спрощеною системою оподаткування тут не обійтись. До того ж, потрібно враховувати, що, встановлюючи норматив для першої групи (як базової, від якої будуть формуватися максимальні доходи для інших платників), причому навіть у декілька разів більший, ніж чинний, можна знову зіштовхнутись із несприйняттям його нової величини. Тому тут повинен застосовуватися чітко обґрунтований підхід, який простежуватиметься і в інших групах, що й сприятиме його сприйманню як серед підприємців, так і всіх зацікавлених осіб.

З огляду на зазначене вище, можна стверджувати, що основа для реалізації такого підходу вже закладена в чинному порядку ідентифікації ознак, характерних для окремих груп платників, пов'язаних і з критерієм доходу. Йдеться про 3–6 групи, для яких передбачено по дві податкові ставки з альтернативним обранням однієї з них (3 % чи 5 % для 3–4 груп, або 7 % чи 10 % для 5–6 груп), залежно від сплати ПДВ чи включення останнього до єдиного податку.

Тому, не порушуючи випробуваний практикою механізм функціонування спрощеної системи оподаткування, вважаємо, що мінімальний обсяг поставок як основний критерій при реєстрації платників ПДВ можна успішно застосовувати як максимальну величину доходу для першої групи платників єдиного податку з переглядом його у перспективі, звісно, зі зміною такого ж мірила в першому платежі. Усе це виглядатиме логічно щодо діапазонів доходу в інших групах, матиме

www.univer.km.ua Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534.

послідовність у застосуванні податкового законодавства та не порушуватиме принципу рівності всіх платників перед законом.

Причому якщо навіть і припустити, що установлений для першої групи платників обсяг у 150 тис. грн. доходу спрямований на реалізацію наведеного вище підходу, тобто на витіснення неякісного товару з внутрішніх ринків, то його потрібно розповсюдити й на інших суб'єктів спрощеної системи оподаткування, зокрема юридичних осіб, і створити їм ще сприятливіше середовища для розширення виробництва більш конкурентоспроможної продукції, адже для них хоча і збільшено граничний обсяг доходу до 20 млн. грн., що важливо, з точки зору зменшення мотиву до заниження (приховування) його величини, проте, як підтверджує проведений аналіз, у розрахунку на одного працівника з роботодавцем і без нього, за середніми даними, він достатньо поступається фізичним особам, оскільки відхилення тут сягає –84,1 і –100,0 тис. грн. відповідно (табл. 2).

Данні табл. 2 привертають до себе увагу й тією нерівністю, що спостерігається у групах при розрахунку нормативного обсягу доходу на одного працівника. З одного боку це порушує рівномірність динаміки зростання доходу між 1 і 2; 3 і 4; 5 і 6 групами за цим показником (чого, судячи із загальної величини доходу для кожної з них, не спостерігається, оскільки тут відбувається його динамічне збільшення, порівняно з попередньою групою), а з іншого — дещо применшує роль державної підтримки для юридичних осіб.

Таблиця 2

Обсяг нормативного доходу та його співвідношення між групами платників ЄП на одну зайняту особу в малому підприємництві України

Групи	Дохід на 1–го працівника з роботодавцем, тис. грн.	Дохід на 1–го лише працівника, тис. грн.	Коефіцієнт порівняння доходу на 1–го працівника з роботодавцем	Коефіцієнт порівняння доходу на 1–го лише працівника
1	150,0	150,0	1,0	1,0
2	90,9	100,0	0,61	0,67
3	142,9	150,0	1,57	1,5
4	100,0	100,0	0,7	0,67
5	952,4	1000,0	9,52	10,0
6	400,0	400,0	0,42	0,4
У середн. по 1–6 групах	306,0	316,7	2,30	2,37
з них: – по 1–3, 5	334,1	350,0	3,18	3,29
– по 4 і 6	250,0	250,0	0,56	0,54
Відхилення 4 і 6 від 1–3, 5груп	–84,1	–100,0	–2,62	–2,75

Примітка: розраховано за даними [10].

Увесь цей дисбаланс відобразився і на середньому коефіцієнті порівняння доходу, вирахуваному на одного працівника з роботодавцем і без нього (з урахуванням усіх груп), який для цих осіб (4 і 6 група) становить 0,56 і 0,54 відповідно проти 3,18 і 3,29 — для приватних підприємців (1–3 і 5 групи). Останнє зайвий раз підтверджує перевагу фізичних осіб над юридичними щодо можливостей одержання доходів у розрахунку на одного найманого працівника та свідчить про ймовірний потенціал у перших, порівняно з другими.

Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534. www.univer.km.ua

Усе це дозволяє стверджувати, що за величиною нормативного доходу та в розрахунку на одну особу, державна підтримка розвитку малого підприємництва більш сприятлива для фізичних осіб — суб'єктів спрощеної системи оподаткування. Відтак є підстави очікувати збільшення податкових надходжень від приватних підприємців, адже, як свідчать результати аналізу, проведеного за даними Хмельницької області, їхня частка у структурі зареєстрованих платників єдиного податку є достатньо високою та складає 89,72 відсотка (рис. 2).

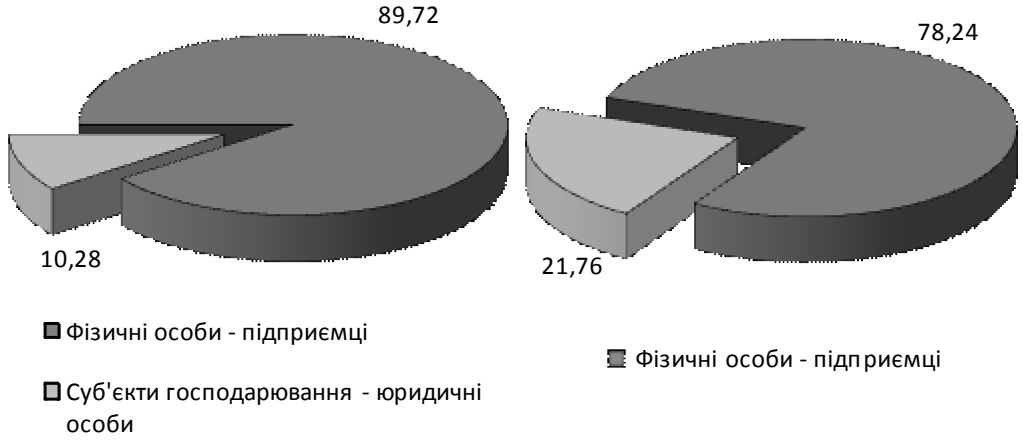

а) б)

Рис. 2. Структура платників і надходжень єдиного податку у Хмельницькій області станом на 01.10.2012 р., %

Примітки:
а) зареєстровано юридичних і фізичних осіб;
б) надходження єдиного податку від юридичних і фізичних осіб.

У структурі сплати єдиного податку вищезазначена перевага приватних підприємців над суб'єктами господарювання — юридичними особами вже не така відчутна та порівняно з останніми становить 78,24 відсотка. Очевидним є і те, що у розрахунку на одного зареєстрованого платника цей середній показник вищий у 4 і 6 групі та дорівнює 4 161 грн. (0,022 %), проти 1 714 грн. (0,003 %), які сплачує 1–а фізична особа — підприємець з 1–3 і 5 груп.

Ситуація з незбалансованістю в Кодексі величини нормативного доходу між приватними підприємцями та юридичними особами — платниками єдиного податку посилюється ще і тим, що з прийняттям Закону № 4618–VI [12] та виокремленням у малому підприємництві двох підгруп (мікропідприємництво і мале підприємництво) цей критерій є узгодженим незалежно від назви суб'єкта. Так, за вказаним законом до зазначених підгруп належать як фізичні особи — підприємці, так і юридичні — суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової конструкції та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищують:

— для першої підгрупи — 10 осіб та 2 млн. євро (20 360 тис. грн. за курсом НБУ 10,1799 грн. за 1 євро);

— для другої підгрупи — 50 осіб та 10 млн. євро (101 799 тис. грн.).

Вищенаведене дає підстави для висновку про законодавче закріплення єдиного підходу в реалізації державної політики у сфері підтримки і розвитку

www.univer.km.ua Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534.

мікропідприємництва та малого підприємництва, незалежно від того, чи то приватний підприємець, чи юридична особа.

Порівнявши зазначені дані з критеріями Кодексу, стає очевидним, що за кількістю працівників до суб'єктів мікропідприємництва належать 1–2 групи платників єдиного податку, тобто лише приватні підприємці, а до малого підприємництва — 3–6 групи (3 і 5 — приватні підприємці та 4 і 6 — юридичні особи). Безумовно, з певними застереженнями з цим можна було б погодитися, хоча не повністю, оскільки за цим показником юридичні особи не віднесені до першої підгрупи осіб одержання непрямої державної підтримки.

Однак якщо порівняти нормативний річний дохід, установлений у вказаних двох законодавчих актах, то потрібно визнати, що за таким критерієм платники єдиного податку 1–6 груп належать лише до суб'єктів мікропідприємництва, оскільки за ПК України цей показник не перевищує 20 млн. грн. (2 млн. євро). Така неузгодженість у чинному законодавстві, на нашу думку, в достатній мірі не сприяє реалізації державної підтримки розвитку малого підприємництва, а наведені показники лише її спотворюють.

Тому для усунення цих явищ у ПК України доцільно переглянути критерії, передбачені у групах для величини доходу. Безумовно, при їх формуванні слід орієнтуватись на поступовий перехід і наближення до величини, передбаченої у Законі № 4618–VI.

Таким чином, серед важливих напрямів державної економічної політики спрощена система оподаткування, завдяки гнучкості оновленого податкового законодавства, загальному скороченню кількості податків і зборів, випробуваних практикою підходів до підбору основних критеріїв при визначенні платників єдиного податку, є достатньо прийнятною для її суб'єктів і дієвою складовою у сфері підтримки та розвитку малого підприємництва. Однак навіть чинний поділ платників єдиного податку на шість груп із встановленням для першої з них нормативного доходу 150 тис. грн. на рік без права найму робочої сили не сприяє дотриманню цих критеріїв, а спроба витіснити з внутрішніх ринків неякісний товар за рахунок заниженої величини останнього, є недостатньо практичною та потребує законодавчого затвердження іншого мірила.

Обґрунтовано доцільність дотримання єдиного підходу для встановлення критерію доходу, взявши за основу мінімальний обсяг поставок, необхідний при реєстрації платників ПДВ (300 тис. грн.) як нормативний для першої групи і максимальний, передбачений Законом № 4618–VI для суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва (2 і 20 млн. євро відповідно) з розповсюдженням останньої величини на юридичних осіб, які за цим показником, розрахованим на одного працівника, значно поступаються приватним підприємцям, хоча у структурі сплати єдиного податку спостерігається протилежне. Усе це матиме логічність у встановленні еталонів для всіх груп, вказуватиме на послідовність і узгодженість податкового законодавства.

Список використаних джерел

1. *Горбатенко, Ю. В.* Вплив спрощеної системи оподаткування на активізацію розвитку малого підприємництва [Текст] / Ю. В. Горбатенко // Стан і проблеми оподаткування в умовах ринкової економіки : матеріали VII–ої Міжнар. наук.–практ. конф. — Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2007. — С. 376–378.
2. *Ларцева, О. М.* Позитивні зміни в реформуванні спрощеної системи оподаткування [Текст] / О. Ларцева // Гармонізація оподаткування в умовах глобалізацій них та інтеграційних процесів : зб. тез доповідей ІІ Міжнар. наук.–практ. конф., 15–16 бер. 2012 р. : [в 2 ч.] / Держ. подат. адмін. України, Нац. унів. ДПС України. — Ірпінь, 2012. — Ч. 1. — С. 199–200.
3. *Орлова, В. О.* Податкове стимулювання розвитку малого бізнесу в Україні: теоретичні аспекти [Текст] / В. О. Орлова // Гармонізація оподаткування в умовах глобалізацій них та інтеграційних процесів: зб. тез доповідей ІІ Міжнар. наук.–практ. конф., 15–16 бер.

Університетські наукові записки, 2012, № 4 (44), с. 526-534. www.univer.km.ua

2012 р. : [в 2 ч.] / Держ. подат. адмін. України, Нац. унів. ДПС України. — Ірпінь, 2012. — Ч. 1. — С. 254–256.
4. *Сорокіна, О. М.* Стан та вдосконалення спрощеного оподаткування малого бізнесу в Україні [Текст] / О. М. Сорокіна // Стан і проблеми оподаткування в умовах ринкової економіки: матеріали VII–ої Міжнар. наук.–практ. конф. — Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2007. — С. 379–381.
5. *Юшко, С.* Спрощена система оподаткування юридичних осіб: переваги та ризики застосування [Текст] / С. Юшко // Економіка України. — 2011. — № 7. — С. 60–71.
6. *Синчак, В. П.* Стан і перспективи функціонування спрощеної системи оподаткування в сільському господарстві України [Текст] / В. П. Синчак // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: "Економічні науки". — 2010. — Вип. 5–2. — С. 104–108.
7. *Синчак, В. П.* Реформування спрощеної системи оподаткування в контексті податкової політики держави [Текст] / В. П. Синчак // Облік і фінанси АПК. — 2012. — № 3. — С. 113–120.
8. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності : Указ Президента України від 03.07.1998 р. № 727/98 [Текст] // Урядовий кур'єр. — 1998. — 9 липня.
9. Про внесення змін до Указу Президента України від 3 липня 1998 року № 727 "Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва" : Указ Президента України від 28.06.1999 р. № 746/99 [Текст] // Урядовий кур'єр. — 1999. — 13 липня.
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755–VI [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.
11. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності : Закон України від 04.11.2011 р. № 4014–VI [Текст] // ОВУ. — 2011. — № 60. — Ст. 2403.
12. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 23.03.2012 р. № 4618–VI [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4618-17/print1343203724501426.
13. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні : Закон України від 05.07.2012 р. № 5083–VI [Електронний ресурс] Верховна Рада України. Законодавство України. — URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5083-17/print1343205883152345.
14. Финансово-кредитный словарь [Текст] : [в 2 т.] / [гл. ред. В. П. Дьяченко]. — М. : Финансы, 1964. — Т. 2. — 1964. — 248 с.

Надійшла до редакції 25.10.2012

Синчак В. П. Упрощенная система налогообложения как составляющая государственной поддержки развития малого предпринимательства в Украине

Определено упрощенную систему налогообложения как действующую составную в области поддержки развития малого предпринимательства. Предложено новый подход к установлению объёма нормативного дохода для плательщиков единого налога. Это будет способствовать логичности установления критериев для всех групп плательщиков единого налога и последовательности налогового законодательства.

Ключевые слова: *упрощенная система налогообложения, государственная политика в сфере поддержки развития малого предпринимательства, единый налог, группа плательщиков единого налога, критерии плательщика единого налога, максимальный нормативный доход.*

Synchak, V. P. Simplified Tax System as Component of State Support of Small Businesses Development in Ukraine

Simplified tax system as an effective component in supporting small business development is defined. A new approach to setting the amount of the standard income for single taxpayers is proposed. It will promote consistency in establishing criteria for all groups of single taxpayers and consecution of tax legislation.

Keywords: *simplified tax system, state policy in support of small business, single tax, groups of single taxpayers, the criteria for a single taxpayer, the maximum standard income.*